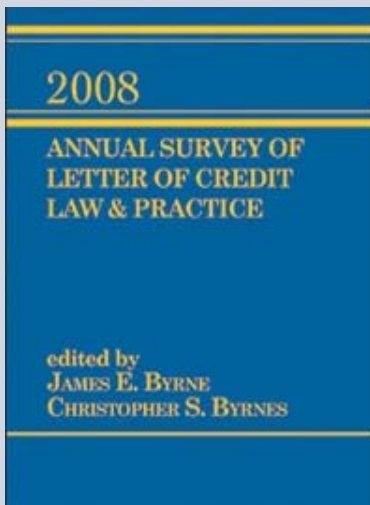

تحقیق سالانه اعتبارات اسنادی

سال ۲۰۰۸ منتشر شد

گزارش اصول و عملکرد اعتبارات اسنادی سال ۲۰۰۸ توسط جیمز بایرن و کریستوفر بایرنز گردآوری شده است. این منبع مهم به بررسی دو بخش قوانین و عملکرد اعتبارات اسنادی می پردازد. در بخش قوانین، مقاله های برجسته، آرای حقوقی و تصمیم های اتخاذ شده داوری، اقدام های دولتی و قوانین مربوطه ارزیابی می شود.

گزارش عملکرد و قوانین اعتبارات اسنادی سال ۲۰۰۸ شامل موارد زیر است:

۱۲ مقاله : بازنگری قوانین و عملکرد اعتبارات اسنادی در سال ۲۰۰۷ توسط پروفیسور جیمز ای بایرن و تحلیل جهانی مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP 600) از کارشناسان مناطق آسیا، اروپا، خاورمیانه و ایالات متحده امریکا.

۹۱ مطالعه موردی از ۹ کشور و منطقه از سراسر

جهان

۳ اقدام دولتی

۲ گزارش عملکرد

در این شماره می خوانید:

- انتشار آخرین گزارش IFO: پایین ترین سطح شاخص اقتصاد جهان در ۲۸ سال گذشته

- تحقیق سالانه اعتبارات اسنادی سال ۲۰۰۸ منتشر شد

- دعوت از سران ۲۰ کشور صنعتی جهان به افزایش تجارت مالی و ادامه گفتگوهای دور دوحه

- دیدار رئیس کمیسیون ضد فساد ICC با دبیرکل سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)

- نشست مشترک ICC و WTO: کاهش حجم و ارزش مبادلات تجاری جهان

- سمینار آموزشی کاربرد مقررات UCP 600 در محیط نابسامان امروز

- اجلاس دو روزه کمیسیون انرژی و محیط زیست ICC برگزار شد

- تشکیل کارگروه جدید در کمیسیون رقابت ICC

مقاله اقتصادی هفته:

- ایران و شرایط جدید جهانی شدن

معرفی کتاب:

- راهنمای تفسیری مقررات متحدالشکل ضمانت نامه های عندالمطالبه

آخرین گزارش IFO منتشر شد؛

پایین ترین سطح شاخص اقتصاد جهان در ۲۸ سال گذشته*

ترجمه: نرگس فرزاد

شاخص وضعیت اقتصاد جهانی برای ششمین بار متوالی سقوط کرد تا به پایین ترین سطح برآورد شده در طول ۲۸ گذشته برسد. این میزان، کمترین سطح شاخص اقتصاد جهانی از آغاز به کار تحقیق و محاسبه آن توسط اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و مؤسسه IFO در سال ۱۹۸۱ میلادی است.

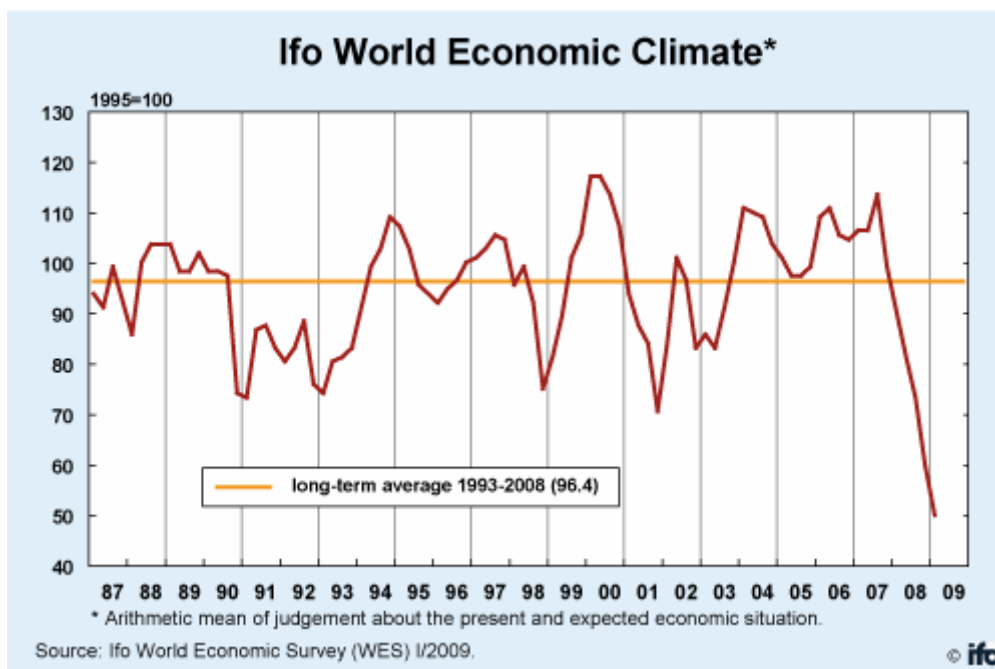
این شاخص بر اساس نظرسنجی از ۱۰۳۵ اقتصاددان از ۹۲ کشور جهان بدست آمده است. شاخص وضعیت اقتصاد جهانی (IFO) در سه ماهه چهارم سال گذشته نسبت به مدت مشابه قبل به میزان ۹/۹ واحد کاهش یافت و از رقم ۶۰ به ۵۰/۱ سقوط کرد. نتایج تحقیق حاکی از افزایش رکود در اقتصاد جهانی است. سقوط شاخص وضعیت

اقتصاد جهان در ماه ژانویه ۲۰۰۹ نیز در منطقه اروپا، ایالات متحده و آسیا ادامه یافت؛ در غرب و مرکز اروپا، تغییر چندانی نداشت ولی در آمریکای لاتین و کشورهای مستقل مشترک المنافع (CIS) با وضعیت دشوارتری روبرو شده است. این گزارش حاکی از آن است اگرچه پیش بینی های اقتصادی برای شش ماهه آتی کاهش بیشتری را نشان نمی دهد اما به وضوح در میانگین جهانی، منفی است.

World Economy (Index, 1995 = 100)

Quarter/year	I/07	II/07	III/07	IV/07	I/08	II/08	III/08	IV/08	I/09
Climate	106.5	106.5	113.6	99.3	90.4	81.4	73.4	60.0	50.1
Situation	122.4	120.5	127.9	118.7	109.6	96.8	85.8	67.6	45.7
Expectations	91.2	93.0	100.0	80.7	71.9	66.7	61.4	52.6	54.4

اقتصاددانان مورد تحقیق، اظهار داشتند که بر اساس پیش بینی های آنان، حجم بازرگانی و تجارت جهانی در شش ماهه آتی، با کاهش شدیدی روبرو خواهد بود، اما در عین حال بر این باورند که بهای پایین نفت و انرژی، تورم کمتر و کاهش نرخ سودها، دست به دست هم خواهد داد تا موجبات بهبود وضعیت اقتصاد جهان و بازگشت اعتبار و اطمینان به بازارهای جهانی را در نیمه دوم سال ۲۰۰۹ تا حدودی فراهم آورد.

این تحقیق، خاطر نشان می سازد که ناکارآمدی صنایع ملی در نتیجه بحران اخیر می تواند همزمان سبب تخریب جریان طبیعی تجارت بین المللی و تقویت حمایت گرایی شود؛ در موقعیتی که تجارت جهانی برای نخستین بار از سال ۱۹۸۲ میلادی، از جایگاه خود عقب نشسته است.

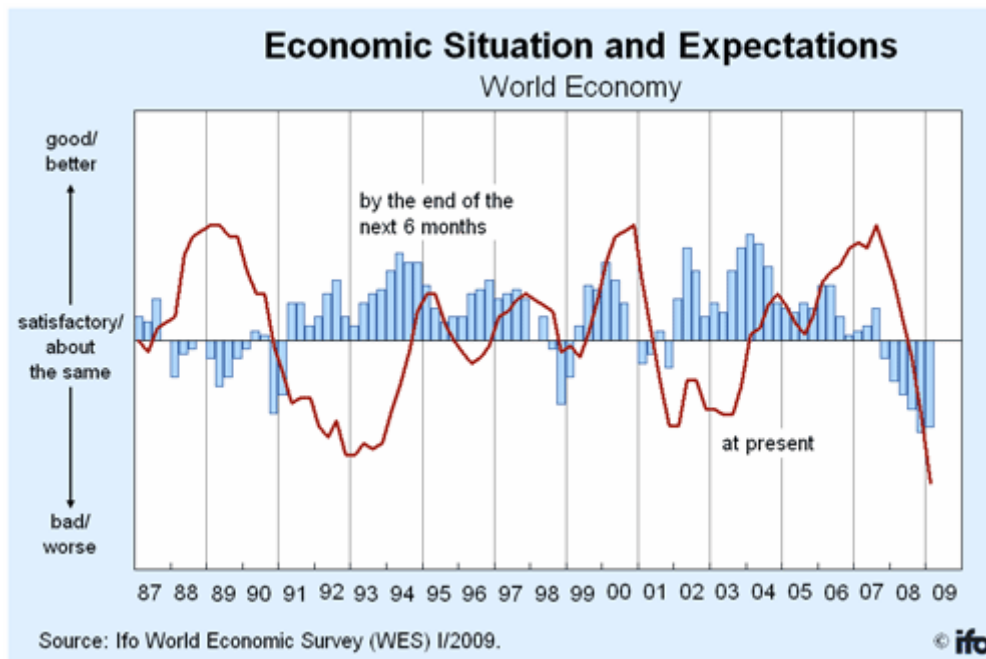
گای سبان (Guy Sebban)، دبیرکل ICC، اظهار داشت: «در این وضعیت دشوار، ضرورت دارد که دولت ها به صدای

دعوت به حمایت گرایي اعتنا نکنند. شیوه ای که شرایط اقتصادی را تنها به صورت ظاهری بهبود می بخشد، اما در امتداد مسیر به جایی بدتر از امروز خواهد کشاند.»

Climate (1995=100)

Quarter/year	I/07	II/07	III/07	IV/07	I/08	II/08	III/08	IV/08	I/09
North America	101.5	92.7	108.6	85.7	72.4	60.9	62.7	53.9	48.6
Western Europe	102.3	106.6	110.9	93.0	81.9	75.9	63.1	51.2	45.2
Asia	113.0	104.6	115.7	105.6	100.9	88.0	75.9	61.1	50.0

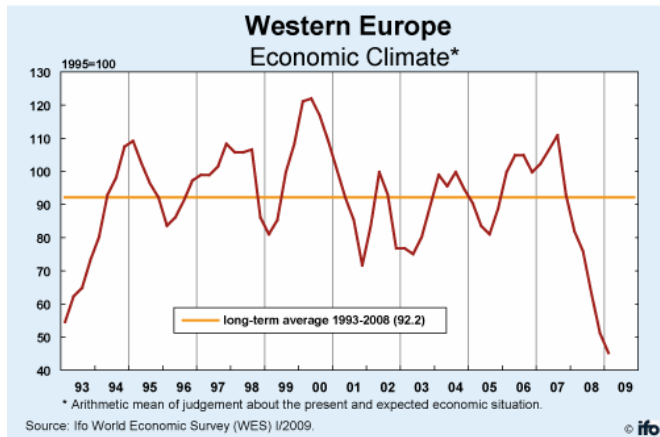
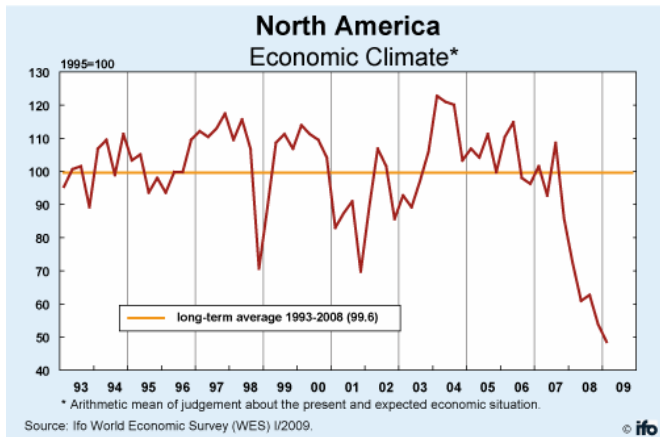
در ایالات متحده امریکا، هر دو فرایند ارزیابی شرایط اقتصادی اخیر و چشم انداز شش ماهه آتی نسبت به سه ماهه قبل وضعیت بدتری دارد، اما در سایر مناطق به این شدت نیست. یافته ها، تداوم کسری اعتبار و فقدان ثبات در اقتصاد امریکا را نشان می دهد. در کشورهای منطقه اروپا، به جز بلژیک، ارزیابی شرایط اقتصادی در ماه ژانویه ۲۰۰۹ وضعیت بدتری را نشان می دهد. هلند و آلمان، حتی از سطح قابل قبول این تحقیق نیز پایین تر رفته اند، در عین حال پایین ترین نمادهای این منطقه متعلق به اسپانیا، پرتغال، فرانسه، ایرلند و ایتالیا است.

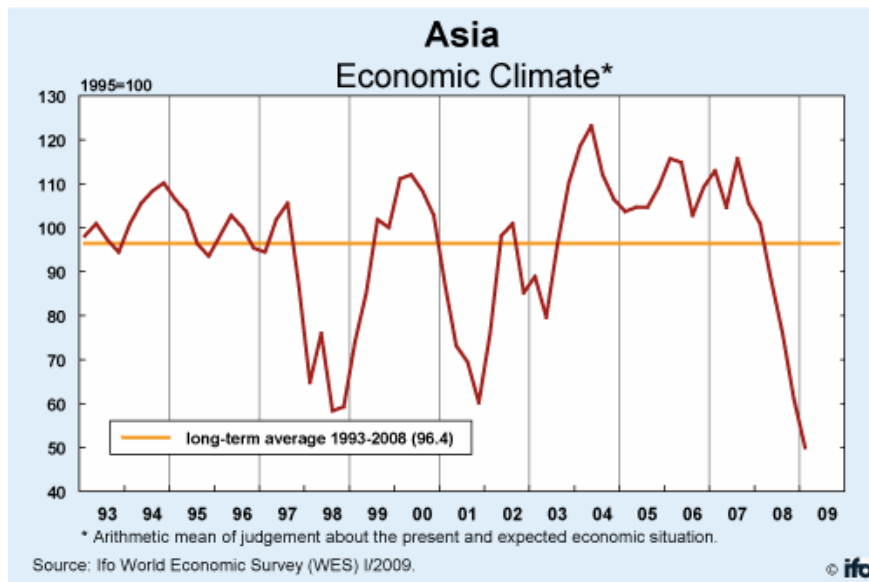
در آسیا پیش بینی های اقتصادی برای شش ماهه آتی سال، نه تنها بدتر نشده است بلکه روند رو به بهبودی را نشان می دهد. بیشترین کاهش در این منطقه مربوط به دو کشور چین و ویتنام است؛ علاوه بر آن، سقوط شاخص وضعیت اقتصادی در هند، مالزی، سنگاپور، تایلند و هنگ کنگ نیز رسماً اعلام شده است.

اقتصاددانان مورد تحقیق، نرخ تورم جهانی را ۳/۳ درصد برآورد کردند که نسبت به سال گذشته ۲/۱ درصد کاهش یافته است. یکسال پیش، نرخ تورم جهانی ۵/۴ درصد برآورد شده بود. کاهش نرخ تورم جهانی بیشتر تحت تأثیر اروپای غربی بوده است؛

چراکه نرخ تورم این منطقه از ۳/۵ در سال ۲۰۰۸ به ۱/۶ درصد رسیده است. همچنین، یافته‌ها نشان می‌دهد که در ایالات متحده نیز نرخ تورم از ۴ درصد به ۱/۴ درصد سقوط کرده است.

از طرف دیگر، پیش‌بینی می‌شود که کاهش نرخ سود در همه نقاط جهان ادامه یابد. کارشناسان عقیده دارند که ارزش پول واحد اروپا افزایش می‌یابد هرچند که به میزان قبلی خود نخواهد رسید. نوسان نرخ دلار آمریکا نیز وضعیت متعادلتری خواهد داشت.

اقتصاددانان سراسر جهان اعلام کردند که به پایان رساندن گفتگوهای تجاری چند جانبه دور دوحه، گام مؤثری در بازگرداندن ثبات، اطمینان و اعتبار به بازارهای جهانی و صحنه همکاری‌های بین‌المللی است و اتخاذ راهکار اضطراری برای بازگرداندن جریان طبیعی کسب و کار جهانی، نخستین اولویت فراروی دولت‌ها می‌باشد.

• خلاصه خبر در بولتن هفتگی کمیته ایرانی، سال دوم، شماره ۴۶

در نشست رئیس اتاق بازرگانی بین المللی و نخست وزیر انگلستان مطرح شد؛

دعوت از سران ۲۰ کشور صنعتی جهان به افزایش تجارت مالی و ادامه گفتگوهای دور

دوحه

ترجمه: نرگس فرزاد

در آستانه برپایی نشست سران گروه ۲۰ در لندن، ویکتور فانگ (Victor K. Fung)، رئیس اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) با گردون براون (Gordon Brown)، نخست وزیر انگلستان دیدار و گفتگو کرد.

در این ملاقات که در روز ۱۱ ماه مارس و با حضور جمعی از مقام های سطح بالای دولتی برگزار شد، رئیس ICC با مثبت ارزیابی کردن توافق گروه ۲۰ در جهت مقابله با حمایت گرایی، خواستار اتخاذ تدابیر عملی در بازگرداندن جریان طبیعی تجارت مالی و پایان دادن به رکود فراگیر در اقتصاد جهانی شد.

وی تصریح کرد: «کسب و کار، رگ حیاتی اقتصاد جهانی است و نشست سران کشورهای گروه ۲۰ در لندن، فرصت مناسبی برای جامعه بین المللی است تا اعتبار و ثبات را در قالب یک نظام تجاری چندجانبه باز یابند.»

ویکتور فانگ بار دیگر با تأکید بر ضرورت مقابله با فشارهای ناشی از حمایت گرایی، خواستار تعهد دولت ها به مفاد مورد توافق گروه ۲۰ شد.

وی افزود: «در مهار وضعیت بحران مالی جهانی، سران کشورها می بایست با اتخاذ تدابیر و سیاست های هماهنگ و یکپارچه، زمینه را برای کاهش بیکاری گسترده و رشد بلندمدت اقتصادی فراهم آورند.»

وی همچنین تجارت را ابزار کلیدی در پایان دادن به رکود اقتصادی اخیر دانست و با اشاره به گزارش صندوق بین المللی پول (IMF) از روند اخیر بازارهای مالی و اعتبارات تخصیص یافته بانکی به تجارت مالی، از پیش بینی سقوط وضعیت کسب و کار جهان به پایین ترین سطح خود از سال ۱۹۸۲ میلادی، ابراز نگرانی نمود.

پیش از این، اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) با صدور بیانیه ای از سران ۲۰ کشور صنعتی جهان خواست که با تقویت روند تبادلات مالی، زمینه رشد جریان تجارت جهانی را مساعد نمایند.

ویکتور فانگ خاطرنشان کرد که باید در همه سطوح با ناسیونالیسم اقتصادی مقابله کنیم، چراکه پی آمد اصلی این روند، گسترش بیکاری و تداوم رکود اقتصادی است.

وی اضافه کرد: «اجتناب از حمایت گرایی و به دست یافتن به توافقنامه تجاری دور دوحه، جریان روان کسب و کار بین المللی

را به بازارهای مالی بازمی گرداند و تدوین نظام قانونمند اقتصاد جهانی را امکانپذیر می سازد.»

در این نشست همچنین گزارش کمیسیون بانکداری ICC با موضوع بازننگری تجارت مالی در سال ۲۰۰۹ ارائه شد. در این گزارش، اعطای تسهیلات به بانک های بین المللی و افزایش اعتبارات بانکی، راهکاری مؤثر در بهبود وضعیت تجارت جهانی و جبران کاهش ۹ درصدی حجم تجارت، بیان شده است.

در ادامه رئیس ICC، کاهش نقدینگی در بازارهای مالی را موجب افزایش محدودیت های جریان آزاد تجارت جهانی دانست و مسدود شدن راه های سرمایه گذاری در عرصه بین المللی را یکی از پی آمدهای اصلی آن برشمرد.

دیدار رئیس کمیسیون ضد فساد ICC با دبیر کل سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD)

ترجمه: نرگس فرزاد

فرانسیوس وینکه (Francios Vincke)، رئیس کمیسیون ضد فساد ICC و آنجل گوریا (Angel Gurria)، دبیر کل سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) با یکدیگر دیدار و گفتگو کردند.

در این ملاقات، وینکه با تأکید بر لزوم توجه بیشتر به رعایت استانداردها و اصول مقابله با فساد، اظهار داشت: «بحران اقتصاد جهانی از طرفی عامل گسترش زمینه های از بین رفتن شاخص های اخلاقی است اما از طرف دیگر فرصت مناسبی را برای کسب و کار و دولت ها بوجود می آورد تا با تقویت همکاری و مشارکت بین المللی در راستای مقابله با فساد، گام بردارند.»

در این ملاقات که جمعی از مدیران ارشد سازمان توسعه و همکاری اقتصادی نیز حضور داشتند، رئیس و نائب رئیس کمیسیون ضد فساد ICC به معرفی ابزارهای اتاق بازرگانی بین المللی در مقابله با فساد مالی پرداختند و کتاب جدید انتشارات ICC با عنوان "مقابله با فساد مالی" مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

کتاب "مبارزه با فساد مالی" سال گذشته توسط اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و با هدف راهنمایی کارشناسان اقتصادی در شناخت فساد در بازارهای مالی مانند رشوه، اخاذی، پولشویی و ... و روش های مقابله با آن منتشر گردیده است.

همچنین فصلی از کتاب مذکور به شناخت و معرفی مفاد کنوانسیون سازمان ملل متحد در مبارزه با فساد مالی می پردازد.

در این نشست، رئیس سازمان توسعه و همکاری اقتصادی (OECD) با ابراز تمایل شدید به همکاری در برنامه ICC در مقابله با فساد مالی از تصمیم این سازمان به تداوم همکاری های فیما بین با ICC بویژه در مقابله با فساد مالی جهانی، خبر داد.

در ماه گذشته، اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) با همکاری مؤسسات ترنسپرنسی اینترنشنال (Transparency International)، معاهده جهانی سازمان ملل (UN Global Compact) و مجمع اقتصاد جهانی برنامه ای را با عنوان مقابله با اخاذی در معاملات بین المللی (RESIST) شروع نموده است.

در نشست مشترک اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و سازمان تجارت جهانی (WTO) مطرح شد؛ کاهش حجم و ارزش مبادلات تجاری جهان

ترجمه: نرگس فرزاد

حجم و ارزش مبادلات تجاری جهان در نتیجه رکود اقتصادی جهانی به شدت کاهش یافته است و احتمال می رود که با بروز شرایط دشوار و محدودیت شدید اعتبارات، با سقوط بیشتری مواجه گردد. این موضوع در نشست مشترک اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و سازمان تجارت جهانی (WTO) مورد تأکید و ارزیابی ویژه قرار گرفته است.

وینسنت ابرین (Vincent O'Brien)، یکی از اعضای کمیسیون شیوه و عملکرد فنون بانکداری ICC در این خصوص گفت: «کاهش شدید حجم و ارزش مبادلات تجاری در سراسر نقاط جهان به تأیید رسیده است. محدودیت های اعتباری و وضعیت دشوار کنونی، دسترسی به منابع مالی تجارت و استفاده از آن را با پیچیدگی بیشتری مواجه نموده است.»

وی اضافه کرد: «گزارش ICC نشان می دهد که ۴۷ درصد از ۱۲۲ بانک مورد تحقیق، کاهش در حجم مبادلات و ۴۳ درصد از مجموع کل آن ها، کاهش در ارزش مبادلات تجاری و تأمین اعتبارات مورد نیاز را تأیید نموده اند.»

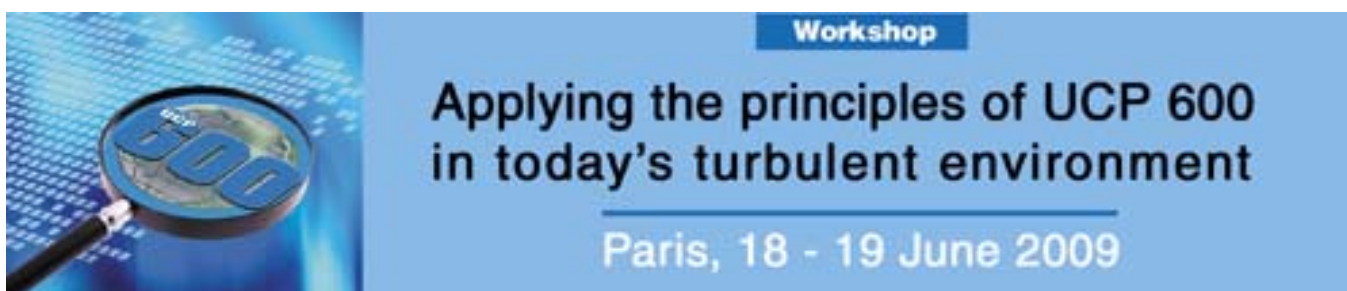
نشست مشترک اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) و سازمان تجارت جهانی (WTO) با هدف بازنگری وضعیت اخیر بازارهای مالی جهان به ریاست پاسکال لامی (Pascal Lamy)، مدیرکل سازمان تجارت جهانی، برگزار شد. در این نشست، اتخاذ راهکارهای مؤثر توسط مؤسسات مالی و سازمان های منطقه ای و بین المللی مورد بررسی قرار گرفت و نمایندگان حاضر در اجلاس در خصوص آخرین یافته های این مقوله، بحث و تبادل نظر کردند. برآیند گفتگوهای این نشست، چشم انداز بازارهای مالی در سال ۲۰۰۹ میلادی را منفی ارزیابی نمود.

به گزارش ICC، بهای پایین کالا و ارسال پول کمتر، اقتصاد کشورهای کم درآمد را به شدت تحت تأثیر قرار داده است و بویژه در بازارهای نوظهور، تأمین مالی با مشکلات بسیاری روبرو گشته است.

بیش از نیمی از بانک های مورد تحقیق در گزارش ICC، اعلام کردند که مقایسه سه ماهه پایانی سال ۲۰۰۷ با مدت مشابه سال ۲۰۰۸، سقوط شدید تراز اعتبارات تجاری در مؤسسات مالی را نشان می دهد. از نقطه نظر این بانک ها، محدودیت های تخصیص سرمایه و اعتبارات مورد نیاز، خروج برخی بازارهای مالی از جریان اعتبارات و کاهش حجم وام های بانکی، مهمترین

دلایل سقوط سطح شاخص های اعتبارات بوده است.

ICC همچنین خاطرنشان کرد که حفاظت شدید اسناد توسط برخی بانک ها، میزان عدم پذیرش اعتبارات اسنادی را افزایش می دهد.

سمینار آموزشی

کاربرد مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP 600) در محیط نابسامان امروز

رویدادهای پایان سال ۲۰۰۸ که موجب وقوع بحران مالی در سراسر نقاط جهان شد، تأثیر به سزایی بر صدور و کاربرد اعتبارات اسنادی داشته است.

کمیسیون بانکداری اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) سمیناری را تحت عنوان " کاربرد مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP 600) در محیط نابسامان امروز" برگزار می نماید. این سمینار در روزهای ۱۸ و ۱۹ ماه ژوئن مطابق با ۲۸ و ۲۹ خرداد ماه با حضور اساتید مجرب در زمینه بانکداری و امور مالی در مقر اصلی ICC در شهر پاریس تشکیل خواهد شد.

این سمینار دو روزه با هدف بررسی کاربرد مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی (UCP 600) در حل مشکلات موجود بازارهای مالی برگزار می شود.

مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) بیش از ۷۰ سال است که حاکم بر معاملات اعتبارات اسنادی در صحنه جهانی است و متناسب با نیازهای جدید، بارها مورد بازنگری قرار گرفته است.

آخرین بازنگری مقررات متحدالشکل اعتبارات اسنادی موسوم به UCP 600 حاوی مواد جدیدی در زمینه های حمل و نقل، بیمه و انطباق اسناد با شرایط اعتبار اسنادی است که اساس معاملات اعتبارات اسنادی را تشکیل می دهد.

اجلاس کمیسیون انرژی و محیط زیست ICC برگزار شد

اجلاس کمیسیون انرژی و محیط زیست ICC، روزهای ۲۳ و ۲۴ ماه مارس ۲۰۰۹ در مقر اصلی ICC در شهر پاریس برگزار شد. دکتر نرسی قربان، دبیر کمیسیون انرژی کمیته ایرانی ICC نیز در این جلسه شرکت کرد.

در این نشست که در ادامه گفتگوهای جلسه ۲۲ ماه ژانویه این کمیسیون تشکیل گردید بر سر تدوین اصول و چارچوب های کنوانسیون تغییر های آب و هوایی سازمان ملل (UNFCCC) در پانزدهمین گردهمایی مدیران (Cop 15) که سال آینده در کپنهاک برگزار می شود، بحث و تبادل نظر شد. به علاوه اعضای کمیسیون انرژی و محیط زیست ICC در مورد آخرین فعالیت های برنامه زیست محیطی سازمان ملل (UNEP) و نشست شورای راهبردی آن در نایروبی، الگوی تولید و مصرف پایدار، فعالیت های ICC در مقابله با بحران آب جهانی و آخرین دستاوردهای مربوطه، گفتگو کردند. همچنین در این نشست، نمایندگان فدراسیون اتاق های بازرگانی جهان (WCF) به ارائه گزارش روند پیشرفت برنامه برگزاری ششمین کنگره اتاق های بازرگانی جهان در کوالالامپور پرداختند.

گفتنی است گزارش دکتر قربان از این اجلاس در شماره بعدی بولتن هفتگی به چاپ می رسد.

تشکیل کارگروه جدید در کمیسیون رقابت ICC

در آخرین جلسه کمیسیون رقابت ICC که روز ۱۷ ماه فوریه در مقر اصلی ICC در شهر پاریس تشکیل شد، در خصوص تشکیل کارگروه جدید این کمیسیون تصمیم گیری شد.

در این نشست مقرر گردید که کارگروه "غرامت ها" با هدف همکاری نزدیک با اعضای کمیسیون اتحادیه اروپا و ارائه دیدگاه جامعه کسب و کار و بخش خصوصی، فعالیت خود را شروع کند.

جین پاول ترین تایننت (Jean-Paul Tran Thient) به عنوان رئیس این کارگروه منصوب شد.

ایران و شرایط جدید جهانی شدن

دکتر محمد مهدی بهکیش

بحران مالی آمریکا و غرب به مرور پیامدهای خود را در حوزه‌های گوناگون آشکار می‌کند. یکی از مهم‌ترین پیامدها، تحول در فرآیند جهانی شدن است که موجب شده عقاید و آرای تازه‌ای در میان ۳ گروه از مدیران و رهبران شامل رهبران نهادهای تجاری و کسب و کار مثل اتاق بازرگانی بین‌المللی و سازمان تجارت جهانی، رهبران و مدیران دولت‌های مختلف و همچنین رهبران و کارشناسان نهادهای فکری پدیدار شود.

پیش از آنکه به این تحول بپردازم، ضرورت دارد تاکید کنم، فرآیند جهانی شدن مزیت‌های قابل توجه، واقعی و بزرگی برای کشورهای در حال توسعه فراهم کرد. انصاف علمی و کارشناسی حکم می‌کند که بپذیریم رشد سریع و شتابان اقتصاد چین در ۳ دهه اخیر، مرهون فرآیند جهانی شدن است. سرمایه‌های قابل توجه و عظیمی که از طرف بنگاه‌های بزرگ به سوی چین سرازیر شد تا از عوامل تولید ارزان این کشور استفاده شود از پایه‌های مستحکم شکل‌دهنده رشد شتابان چین است. رشد اقتصادی یک دهه اخیر کشور فقیر هندوستان که این کشور را در ردیف قدرت‌های بزرگ اقتصادی قرار داده است نیز مرهون فرآیند جهانی شدن است. علاوه بر این دو کشور می‌توان به پیشرفت فوق‌العاده اقتصادی ترکیه نیز اشاره کرد. رهبران این کشور با استفاده از فضای مناسب جهانی توانستند نرخ رشد اقتصادی بالا را تجربه کرده و نرخ تورم ۳ رقمی خود را به زیر ۱۰ درصد برسانند. جهانی شدن فرآیندی است که برای ایران نیز دستاوردهای مثبتی داشته است و این مساله‌ای است که اکنون تا اندازه‌ای پذیرفته شده و در صورت استفاده مناسب از این فرآیند می‌توان دستاوردهای مثبت دیگری را نیز انتظار داشت.

اما استفاده از این امکانات بنا به قول اقتصاددانان که غذای مجانی وجود ندارد، البته برخی هزینه‌ها را نیز دارد. آن گروه از کشورهایی که این فرآیند را بهتر درک کرده‌اند این توانایی را داشته‌اند که برای به دست آوردن امکانات و سودآوری، هزینه‌های کمتری پرداخت کنند.

جهانی شدن قدیمی

فرآیندی که به نام جهانی شدن می‌شناسیم و تا امروز ادامه دارد، ساخته و پرداخته افکار و عقاید و شرایط جهان پس از جنگ جهانی است. ناکامی‌های اجتماعی کردن اقتصاد در کشورهای دنیا به ویژه کشورهای اروپایی موجب شد که کنفرانس برتن‌وودز در آمریکا برپا شود. در این کنفرانس بود که آمریکا، انگلستان و کانادا توانستند کشورهای شرکت‌کننده را مجاب کنند تا نهادهای بین‌المللی مالی مثل صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی تاسیس شود. این کنفرانس هنوز آمادگی تاسیس سازمان جهانی تجارت را نداشت و موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت که به گات مشهور شد را اما ایجاد کردند. این نهادها بسترهای اقتصاد آزاد را در قالب تصمیم‌های اتخاذ شده در کنفرانس برتن‌وودز فراهم کردند. این بسترها و تصمیم‌های اتخاذ شده در همه این چند دهه بر موضوع جهانی شدن از طریق مقررات‌زدایی تاکید کرد. در چنین وضعیتی کشورهای گوناگون مقررات زاید و بازدارنده انتقال ساده کالا و خدمات را در دستور کار قرار دادند و از ۱۹۹۵ به این طرف نیز مقررات‌زدایی از آزادی سرمایه در سطح جهانی را نیز اجرا می‌کنند.

بحثی که اکنون در حال مطرح شدن است و هر روز پررنگ‌تر می‌شود این است که نباید دنبال وضع مقررات جدیدی در سطح جهان باشیم، چون وضع مقررات و ضوابط جدید در سطح مناسبات جهانی در غیاب یک حکومت جهانی فاقد کارآمدی خواهد بود و بهتر است که چنین اتفاقی نیفتد. اما می‌توان تصور کرد که وظایف و ماموریت‌های سازمان جهانی تجارت، صندوق بین‌المللی پولی و بانک جهانی تغییر یابد و برای ایجاد نظم تازه جهانی و تغییر ماموریت این نهادهای بین‌المللی سازمان تازه‌ای ایجاد شود که بر این نهادها با ماموریت‌های جدید حکومت کند و شاید ضرورت داشته باشد که ماموریت‌های سازمان ملل متحد نیز دگرگون شود. در بحث‌های مربوط به شرایط جدید گفته می‌شود که چون حکومت جهانی وجود ندارد، تاسیس سازمان بین‌المللی که تصمیم‌های آن برای همه کشورها لازم اجرا باشد یک اتفاق خطرناک است. در برابر این شرایط از یک سو دولت‌ها مقاومت خواهند کرد و از طرف دیگر فضای کسب و کار مقاومت جدی نشان می‌دهد. اجلاس اخیری که در ژنو با همکاری سازمان جهانی تجارت، اتاق بازرگانی بین‌المللی و نهاد فکری پشتیبان این سازمان‌ها به نام موسسه بین‌المللی توسعه مدیریت (IMD) برگزار شد و کارشناسان و مدیران بنگاه‌ها و اتاق‌های بازرگانی از سراسر جهان در آنجا حاضر بودند، این پرسش جدی مطرح بود که چگونه می‌توان فرآیند جهانی‌شدن را تصحیح کرد. در این اجلاس بحث‌های مهمی انجام شد که یکی از آنها نیز موضوع حمایت‌گرایی کشورها از اقتصاد خودشان و احیای نوعی ناسیونالیسم اقتصادی بود. واقعیت این است که دولت‌های جهان به دلیل گسترش بحران جهانی، نگرانی عمیقی دارند که این بحران به بیکاری گسترده ملی منجر شده و خواهد شد و برای اجتناب از پیامدهای سیاسی و اجتماعی بیکاران می‌خواهند از فعالیت‌های اقتصادی خود حمایت کنند. اگر چه جنس این حمایت‌ها دیگر وضع تعرفه‌های بالا نیست و بیشتر از جنس موانع غیرتعرفه‌ای مثل توجه به محیط‌زیست و اخلاق کسب و کار است، اما به هر حال ایجاد مانع به حساب می‌آید. حرکت‌هایی در مسیر جلوگیری از ژرف‌تر شدن بحران در آمریکا و انگلستان دیده می‌شود که کمک دولت به بنگاه‌ها است. این حرکت دولت‌های یادشده به ویژه در آمریکا مخالفان جدی دارد و منتقدان می‌گویند برنامه جبران خسارت بنگاه‌ها با پول شهروندان نباید انجام شود. در برابر این انتقادهای دولت می‌گوید این حرف درستی است که خسارت وارد شده به بنگاه‌ها باید از محل دارایی خود شرکت‌ها باشد، اما بیکاری گسترده می‌تواند به خسارت‌های اجتماعی بزرگی منجر شده و برای اجتناب از این خسارت‌های اجتماعی دولت ناگزیر به حمایت از بنگاه‌ها شده است. اما یک جریان فکری نیرومند که بین جامعه کسب و کار که نمایندگان آنها در اتاق بازرگانی بین‌المللی حضور دارند، دولت‌ها که نمایندگان آنها در سازمان جهانی تجارت فعالیت می‌کنند و گروه فکری جمع شده در IMD شکل گرفته است، معتقد است که چنین حرکت‌هایی مخالف جهانی‌شدن است. این جریان فکری و اجرایی در عین حال به این سوال می‌خواهد پاسخ دهد که جهانی‌شدن برگشت‌ناپذیر شده را به کدام مسیر هدایت کنیم تا در آینده شاهد چنین بحران‌هایی نباشیم. این جریان فکری از زبان دکتر فانگ، رییس اتاق بازرگانی جهانی شنید که «در فرآیند جهانی‌شدن تولید یک کالا، به تولید قطعات متعدد تبدیل شده که در زیر یک سقف انجام نمی‌شود و برگشت از جهانی‌شدن به معنای برگرداندن جریان تولید همه قطعات یک کالا در زیر یک سقف ناممکن شده است و پذیرفتنی نیست» و فانگ تاکید کرد که حمایت‌گرایی در عمل به این معنا است که کشوری بخواهد همه قطعات تولید یک کالا را در کشور خودش انجام دهد. فانگ در همایش ژنو تاکید کرد کشورهای غربی با دخالت در بازار و برای رهایی از بحران تلاش می‌کنند که چنین کاری نکنند و شاید این کار در کوتاه‌مدت نوعی امیدواری ایجاد کند، اما مشکلاتی که در سطح کشورهای ایجاد می‌کند در بلندمدت بسیار بیشتر از وضعیت فعلی است.

جمع‌بندی من از مجموع بحث‌هایی که در ژنو انجام شد و مجموعه تحلیل‌هایی که درباره شرایط جدید جهانی‌شدن صورت پذیرفته این است که دولت‌ها می‌خواهند اقتصاد بحران‌زده خود را به صورت موقت درمان کنند، اما می‌دانند که برگشت به

سیاست‌های حمایت‌گرایی در زمان قطعی نیست. دنیای امروز در حال شکل‌دهی یک محیط پرتلاش و پرتوان دیگری است که بتواند روند ۴۰ سال گذشته را تصحیح و تقویت کند.

برتن وو دز جدید

بحث بسیار جدی و گسترده‌ای که در فضای تجارت جهانی و در میان کارشناسان و بنگاهداران سازمان‌های ۳گانه یاد شده وجود دارد و به عنوان یک پرسش بسیار اساسی مطرح شده این است که آیا برتن وو دز جدیدی در راه است. در ژنو این پرسش را به طور واضح می‌شنیدیم، اما هنوز پاسخ روشنی وجود ندارد. موسسه بین‌المللی توسعه مدیریت (IMD)، سازمان تجارت جهانی (WTO) و اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) اکنون یک حرف می‌زنند و معتقدند که نباید مقررات تازه‌ای وضع کرد، اما باید فضای تجارت جهانی را نوعی مدیریت کنیم تا آستن بحران‌های جدی نباشد. این پرسش زیاد می‌شود که روش مدیریت جدید آیا نیازمند وضع ضابطه‌های جدید است یا اینکه باید به سمت رقابت بیشتر حرکت کرد. اما یک چیز قطعی شده است: دنیای کسب و کار باور دارد که نمی‌توان به وضع مقررات و ضابطه‌های جدید برگشت. چرا چنین داوری قطعی پدیدار شده است؟ چند دلیل وجود دارد: یک دلیل مهم این است که دنیای IT شکل و ماهیت تازه‌ای به کسب و کار داده است. شکل تازه دارای این ماهیت است که نمی‌تواند در درون مرزها محصور شود. IT تبادل نظر و اطلاعات کامل در این حوزه را ممکن کرده و شهروندان جهانی در جهانی بدون مرز فعالیت می‌کنند.

در دنیای امروز یک شهروند هندی که در یک روستای دور افتاده زندگی می‌کند با استفاده از ابزارهای نوین به آسانی می‌تواند سهام یک شرکت در واشنگتن را خریداری کند و این مساله‌ای است که جهانی شده و مرزپذیر نیست. دلیل بسیار مهم دیگر این است که ایجاد ضابطه‌های جدید با رویکرد ایجاد مرز و سد در مسیر کسب و کار و تجارت به تقابل کشورهای کمتر توسعه‌یافته و کشورهای توسعه یافته منجر خواهد شد. در حال حاضر این کشورهای کمتر توسعه یافته‌اند که تمایل دارند جهانی شدن متوقف نشود، چون در صورت حمایت‌گرایی و مرزبندی‌های تازه آنها بیشترین خسارت را می‌بینند و این چیزی است که اکنون شاهد آن در جریان مذاکرات آزادسازی تجارت کالاهای کشاورزی در دوره دوم هستیم. اکنون بازار کشورهای توسعه یافته هدف اصلی تولید در تعداد قابل توجهی از کشورهای کمتر رشد یافته است و جلوگیری از ورود کالاها به کشورهای قدرتمند موجب بیکاری گسترده در کشورهای ضعیف‌تر می‌شود.

ایران در شرایط جدید

در جهان به شدت پیچیده شده تجارت در دنیای امروز و آشکار شدن پیامدهای بحران، برای حفظ و گسترش منافع ملی ایرانیان چه باید کرد. به نظر می‌رسد ایران باید با کشورهای کمتر توسعه یافته متحد شده و به صورت دسته جمعی علیه حمایت‌گرایی قدرت‌های بزرگ ایستادگی کند. این یک فرایندی است که درک بالا و هوشمندانه‌ای نیاز دارد که ایران خود به عنوان قدرت منطقه‌ای در این فرآیند حضور داشته باشد. واقعیت این است که تقابل‌های آینده در سطوح گوناگون، تقابل اقتصادی است و تقابل نظامی ذهن‌های کمتری را مشغول کرده و در مرتبه بعد از جنگ اقتصادی قرار دارد.

اگر به این فکر می‌کنیم که باید نرخ اشتغال در جامعه در سطح بالایی باشد، اگر تصور می‌کنیم که باید سطح رفاه جامعه و شهروندان را افزایش دهیم، اگر توجه داریم که این عناصر را حفظ و توسعه دهیم، ضرورت دارد فرآیندهای جهانی شدن در شرایط جدید را درک کنیم و مفاهیم و روش‌های نوین در این حوزه را شناسایی کرده و براساس آن منافع ملی را توسعه دهیم و راه دیگری وجود ندارد. مساله بسیار مهم دیگری که در شرایط بحران جهانی طرح شده و در کانون توجه اندیشمندان قرار گرفته این است که آن دسته از کشورها که توانسته‌اند در یک تعامل و دموکراتیک نهادینه شده، درجه همبستگی میان شهروندان و نهاد دولت را افزایش دهند، در حل بحران کامیاب‌ترند.

به طور مثال گفته می‌شود که اکنون ژاپنی‌ها به دلیل اینکه ضریب همبستگی و تعامل مثبت و اعتماد میان شهروندان و نهاد

دولت سازگاری بیشتری داشته باشند و این در ایران نیز می‌تواند اتفاق بیفتد.

جامعه ایرانی در شرایط بسیار دشوار فعلی باید چند مساله را مورد توجه قرار دهد، یکم: شهروندان ایرانی نباید در ابهام بمانند و باید شرایط، وضعیت و تحولات بحران و روزگار جهانی شدن برای آنها به صورت شفاف توضیح داده شود.

دوم: در وضعیت جدید، بنگاه‌های اقتصادی و صنعتی، محور رشد و توسعه شده‌اند و دولت‌ها فقط سیاستگذاری می‌کنند.

نهاد دولت در ایران باید در تعامل مثبت با جهان قرار گیرد و در فضای جهانی شدن چتر بزرگی بر سر بنگاه‌های ایرانی باز کند تا بتوانند با بنگاه‌های دیگر دادوستد سرمایه، کالا و خدمات در شرایط مطلوب انجام دهند و از مزیت‌های این مبادله به نفع منافع ملی استفاده کنند. ذهنیت‌های مبهم که آیا در فرآیند جهانی شدن حاضر باشیم یا نه، در فضای جدید پاسخگوی حل مسائل ایران نیست و می‌تواند سم مهلکی باشد. دادن اطلاعات و تحلیل‌های غلط و غیرکارشناسی موجب گمراهی شهروندان می‌شود و در چنین وضعیتی دولت، شهروندان و بنگاه‌ها نمی‌توانند تصمیم‌های منطقی بگیرند. دولت‌ها اکنون سعی می‌کنند با سیاستگذاری‌های کارآمد حمایت‌های خود از بنگاه‌ها را به گونه‌ای سامان دهند که قدرت رقابت آنها افزایش یابد تا بتوانند در جریان فعالیت و دادوستد با سایر بنگاه‌ها توانایی بیشتری داشته باشند. این را باید بپذیریم که در جهان امروز، بدون تعامل گسترده با دنیا نمی‌توان فعالیت بنگاه‌ها را سامان داد. باید سرمایه، تکنولوژی، کالا و خدمات تبادل شود. مدیریت این وضعیت در شرایط جدید جهانی، نیازمند مدیران فرهیخته است. به نظر من ایران پایه‌های حضور پرتوان را در شرایط جدید دارد، چون اقتصاد گسترده‌ای داریم و سنت‌های قوی نیز وجود دارد که می‌توان با استفاده از آنها ضریب اعتمادسازی میان شهروندان و نهاد دولت را از آنچه هست نیز بالاتر برد و این یک عنصر حیاتی است.

منبع: رستاک

www.Rastak.com

معرفی کتاب:

کمیته ایرانی ICC منتشر کرد:

راهنمای تفسیری مقررات متحدالشکل ضمانت نامه‌های عندالمطالبه (URDG)

چاپ نخست راهنمای تفسیری مقررات متحدالشکل ضمانت نامه‌های عندالمطالبه (URDG)، ترجمه فریده تذهیبی، توسط کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) منتشر شد.

کمیسیون بانکداری اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) ضوابط مختلفی را که سیستم های بانکی دنیا در مبادلات و مراودات روزافزون خود به کار می برند، تنظیم می کند. تنظیم این ضوابط منجر به ایجاد رفتار هماهنگ و زبان مشترکی بین سیستم های مالی دنیا می شود که نتیجه آن منطبق با اهداف ICC یعنی تسهیل و تسریع تجارت بین المللی است.

اتاق بازرگانی بین المللی (ICC) برای ضمانت نامه ها نیز مقررات متحدالشکلی تنظیم نموده که آخرین آن "مقررات متحدالشکل برای ضمانت نامه های عندالمطالبه، نشریه شماره ۴۵۸" است. این ضوابط چند سال پیش توسط فریده تذهیبی، دبیر کمیسیون بانکداری کمیته ایرانی ICC، ترجمه و منتشر گردید. طرح پرسش ها و ابهام های مختلفی از سوی جامعه بانکی کشور، موجب شد که کتاب حاضر، ترجمه شود تا رهنمود عملی برای صدور، بررسی و پرداخت ضمانت نامه ها باشد. این کتاب توسط دکتر جرج آفاکی، نائب رئیس کمیسیون بانکداری ICC در پاریس و از متخصصین به نام ضمانت نامه در بانکداری بین المللی نوشته شده است. هدف از تألیف و ترجمه این کتاب، در دسترس قرار دادن رهنمود عملی و کاربردی برای ضمانت نامه های عندالمطالبه بانکی است.

ویژگی ارزشمند این کتاب روش شرح مرحله به مرحله مطالب است. ارائه و درخواست پرداخت در ضمانت نامه های عندالمطالبه و ضمانت نامه های متقابل، با شرح جزئیات مقررات مربوطه و دلایلی که برای وضع آنها وجود دارد. نیز طریقی که باید این مقررات تفسیر شده و به کار گرفته شود.

مقررات متحدالشکل ضمانت نامه های عندالمطالبه (URDG)، مدل های نمونه ICC بری صدور ضمانت نامه های عندالمطالبه و اظهار نظرهای کمیسیون فنون و رویه بانکی در مورد URDG ضمائم کاربردی و مفید این کتاب هستند.

"راهنمای تفسیری مقررات متحدالشکل ضمانت نامه های عندالمطالبه (URDG)"

ترجمه: فریده تذهیبی

ناشر: کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی

مرکز پخش: خ طالقانی، شماره ۲۵۴، طبقه پنجم، کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین المللی

تلفن: ۸۸۳۰۶۱۲۷ دورنگار: ۸۸۳۰۸۳۳۰